

TORONTÁI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obilitsyeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 231 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontái, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	

LEGUJABB

— Déli telefonjelentéseink. —

Megszavazták az indemnitást.

Beograd, nov. 30.

A szkupstina tegnap délelőtt és délután is ülésezett, hogy befejezhesse az indemnitás törvényjavaslatának letárgyalását. Pribicevity és Radics szócsatája után az érdeklődés azonban meglehetősen lelohadt. A délelőtti ülést dr. Sibenic alelnök vezette, aki fél 10 órakor nyitotta meg az ülést. A formások elintézése után

Kraft dr. német-párti képviselő beszélt. Idézett a pénzügyminiszter 1924-25. évben mondott pénzügyi expeozéjából, amelyben kijelentette volt, hogy

a nép az adó tekintetében teljesítőképeségének maximumát nyújtotta, most csodálkozva állapítja meg, hogy az új indemnitások 1926. évi illetékkivetésében 600 millió dinár többletet mutat ki a pénzügyminiszter.

Rámutat a pénzügyminiszter azon megállapítására, hogy a Vajdaság különösen súlyos helyzetben van az aránytalan és igazságtalan megadóztatás miatt. Dr. Kraft úgy találja, hogy a Vajdaság nemcsak a megadóztatás súlyos volta miatt tarthatatlan, de mert a gazdasági válság sokkal hamarabb következett be itt, mint ahogy várták. Reméli, hogy a pénzügyminiszter nem fog félintézkedésekkel megelégedni, hanem erélyesen közbe fog lépni, hogy a Vajdaságot súlyos helyzetéből kimentse. Megelégedését fejezte ki azon, hogy a vajdasági radikális képviselők is megmozdultak végre ebben az irányban. A Vajdaság adóterhei olyan súlyosak, hogy már nem igen terhelhető meg jobban, hiszen a Vajdaság ma ötször akkora adót fizet, mint amennyit Szerbia és Crnagora fizetett a háboru előtt.

Sztojadinovity: Nem idézi pontosan az erre vonatkozó adatokat.

Kraft kitér a községi választások ügyére. Nem érti miért nem adja meg a kormány a községek autonóm választási jogát. Konstatálja, hogy erre a tilalomra nincs szükség, mert a nemzetiségek teljesen lojálisak. Különösen a német nép az, amely konstruktív és lojális, mert az államnak pénzben és katonában éppen úgy meghozza a maga áldozatát, mint a többi polgár.

Kobaszica: Akkor miért alkotnak faji pártot?

Kraft dr.: A párt mindaddig szükséges, míg a kormány teljes

egyenjogúságot nem ad, hogy sem kulturális, sem gazdasági téren ne maradjon vissza a német nép. Különben is a párt nem német-párt, hanem az SHS királyság németjeinek a pártja. A párt megalakult abban az időben, amikor a németek a politikai élettől teljesen el voltak zárva. Ez a párt nemcsak polgári egyenjogúságot kíván, hanem védelmet és politikai jogot oly mértékben, hogy önkormányzati és kulturális élete védve legyen, ugyanolyan mérvben, mintahogy azt a szerb nép a Vajdaságban a magyar uralom alatt élvezte. Azt hiszem ez nem túlzott kívánság — mondotta Kraft — sem az állam léte ellen irányuló munka. Bizonyára nem fog változtatni ez a kívánságunk a szerb és német nép egymás közti viszonyán, mert hiszen kétszáz év óta élnek itt egymás mellett barátságban és a jövőben is úgy akarnak élni.

Beszédét azzal fejezte be, hogy a vajdasági állapotok gyógyítására egész sor gyökeres intézkedés szükséges. Ezután kérte, hogy a Vajdaság adóterheit szállítsák le és az adóegységesítést az egész államban vezessék keresztül.

Dr. Sztojadinovity: Megállapítani kívánja, hogy dr. Kraft az adóra vonatkozó statisztikát tévesen interpretálta, illetve úgy közölte őket, ahogy neki megfelelőbb. Megjegyzi, hogy ha a Vajdaságnál adóról beszélünk, ebbe a kerületbe a Bácskán, Bánáton és Baranyán kívül mindig a Szerémséget is bele kell érteni. Kifejti, hogy Szerbia 1919-1923. években több közvetlen adót fizetett, mint a Vajdaság.

Kraftnak nincs oka panaszkodni, hogy az ő megbízói adóval tulságosan meg volnának terhelve, mert

a Vajdaságban főleg a nacionalis elemeket éri súlyosan az adó, de a nép tudni fogja értékelni ezt az áldozatkészségét, mert a nemzeti állam kiépítéséért tesz mindent.

A mai nemzetgyűlés. Beogradból jelentik: A szkupstina mai ülésén Uroics (horvát föderalista) és Drljevity (crnagorai föderalista) szólalt fel az indemnitás vitája kapcsán. Délután Groll Milán (demokrata) beszél, akinek felszólalásával a vitát lezárják és szavazást rendelnek el.

Végül megjegyzi a miniszter, hogy a német községek legkevesebb adót fizetnek, mert megtartoták saját községi földjeiket, míg a szerb községek kénytelenek voltak földjeiket a dobrovoljacok között felosztani.

Kraft dr. újból felszólal és ragaszkodik azon kijelentéséhez, hogy a Vajdaság aránytalanul nagyobb adót fizet, mint az ország bármely más tartománya.

Veljkovity Vója (dem.) beszél ezután. Bejelenti, hogy a pénzügyminiszter beszédeiben mindig jó elvek találhatók, de a gyakorlatban nem nagyon ragaszkodik hozzájuk. Jó pénzügyi gazdálkodás nem lehet meg nyilvános ellenőrzés nélkül. A szkupstina nem rendelkezik a budget teljes kiadásainak és bevételeinek áttekintése fölött. Az országnak nincs még egy zárszámadása sem, hogy azokból a jövedelem és kiadás megállapítható volna. E nélkül teljesen felesleges és hiábavaló minden vita. A parlament tekintélye érdekében kívánja, hogy ezt a rendszert változtassák meg.

Délután öt órakor folytatták az ülést, illetve az indemnitások körüli vitát.

Demetrovity Juraj (független demokrata képviselő) az első szónok, nehezményezi, hogy a pénzügyminiszter nem adott kimerítő részletes expeozét pénzügyi politikájáról és hogy nyilatkozataiban eddig nem érintette valutapolitikáját. Csodálatát fejezi ki azon, hogy a pénzügyminisztérium állandóan csak törvényjavaslatokat dolgoz ki, amelyekből soha sem lesz törvény. Megmarad régebbi követelése mellett, hogy a szerbiai adótörvényt terjesszék ki az egész országra. Az adótörvények egységesítését szükségesnek tartja, mert ezzel is szorosabbá válik az államegység. Elutasítja magától még annak a gondolatát is, hogy a szerbiai adótörvény kiterjesztésével Szerbia

nak kívánna ártani. A jelenlegi adórendszerek — fejezte be felszólalását — olyan színben tüntetik fel az egyes országrészeket, mintha nem volnának felszabadítva.

Gavrilovity Ottó dr. (radikális) többségi előadó a vita során elhangzott beszédekre válaszol. Kijelentette, hogy a legtöbb felszólalásban a jelenlegi adórendszert támadták és kifejtették, hogy a vajdasági adóterhek túllépték a teljesítőképeség maximumát. Helyesnek találja a harcot és maga is azon van, hogy a kormány csökkentse az ország egyes területein az adóterheket és egységesítse a különböző adótörvényeket, amelyeknek alkalmazása valóságos kaoszt teremtett e téren. Végül kéri a képviselőket, hogy szavazzák meg az indemnitást.

A többségi előadó zárószavai után szavazásra boesájtották a törvényjavaslatot. Kétszáznegyvenkét képviselő adta le szavazatát, akik közül 171 a tizenkettedek mellett, 71 pedig ellene nyilatkozott. A törvényjavaslat elfogadásával az elvi vita befejeződött és a mai ülésen áttértek az indemnitások részletes megtárgyalására.

A Davidovity demokrata-párt kerületi konferenciája.
Setyerov Szlavkó dr. az adóterhek enyhítéséről. — Új vezetőséget választottak a kerület élére.

Beeskerek, nov. 30.

A Davidovity demokrata-párt felsőbbánsági szervezetei vasárnap délelőtt kilenc órakor kerületi konferenciát tartottak a Kaszinóban, amelyen minden járás két-két kiküldötté vett részt. A konferenciára Beeskerekre érkezett Setyerov Szlavkó dr. országgyűlési képviselő is, aki mindvégig jelen volt az ülésen.

Az első szónok Setyerov Szlavkó képviselő volt, aki az általános politikai helyzetről adott kimerítő tájékoztatást, majd az ország pénzügyi viszonyát ismertette. Beszámolt eddigi működéseiről és kifejtette jövőbeni terveit. Részletesen kitért az adóviszonyokra és élesen bírálta a kormány eddigi adópolitikáját, amely súlyos gazdasági válságba sodorta a Vajdaság adófizetőit. Kifejtette, hogy a jövőben is mindenképen azon fog dolgozni, hogy az adóterheket a lehetőség mértékéig csökkentse. Az állam kiadásokat le kell szállítani — mondotta többek között — és az államháztartásban érvényre kell juttatni a takarékoságot. Kifogásolta a minisztériumok nagy számát és kijelentette, hogy azok redukálására sikra fog szállani. Beszélt a köz-

TÖZSDE

November 30.

Zürich. Beograd 920¹/₄, Páris 2010, London 2514¹/₂, Newyork 5187⁸/₈, Milánó 21, Berlin 12355, Wien 7310, Prága 1537¹/₂, Budapest 7270, Bukarest 237¹/₂, Brüsszel 2350.

ségi és kerületi választásokról és sürgette mielőbbi kiírásukat. Majd áttért a pártpolitikára, amelynek ismertetésénél megjegyezte, hogy a a demokrata irányzat mindinkább erősödik és a párt tábora jelentősen növekszik. Kilátásba helyezte ugyanakkor — a párt vezére, Davidovity Ljuba, hogy személyesen ellátogat a Vajdaságba és Kikindára, vagy Beeskerekre négyülést hív össze. A jelenlegi kormányhatalom ténykedéseinek bírálata közben megjegyezte, hogy minden sérelmet juttassanak tudomására, hogy illetékes helyen azok orvoslásáért felszólalhatson. Különösen az agrárrevíziót támadta élesen, amelynek szerinte nem jártak el egyenlő mértékkel.

Setyerov Szlavko után Moljac Milivoj szólalt fel. A vármegyei politikáról beszélt, a költségvetésről, az egy százalékos ingatlanforgalmi illetékről, amely szerinte nem más, mint egy új adó. Kijelentette, hogy a határozat ellen fellebbezést fognak benyújtani. A demokraták — mondotta — nineseznek az adózás ellen, de fontosnak tartják, hogy figyelembevegyék a teherbírási határát. A törvényhatósági bizottságról megjegyezte, hogy ninesen ellenzéki tagja és hogy a helyzet visszasságát az egyik radikális tag is belátta és kifogásolta.

Utána Setyerov Vlada dr. beszélt a gyakorlati politikáról. Nem elég — mondotta — hogy nagy beszédek tartunk arról, hogy a radikális-párt ilyen vagy olyan, hanem ki kell kutatnunk a hibákat, hogy ezeket orvosolni lehessen. A radikális-pártbeliek között is vannak olyanok, akik demokratikus érzelműek és akik hajlandók együtt működni a bajok orvoslásánál. Végül ismertette a párt pénzügyi viszonyait és kijelentette, hogy a pénztár teljesen üres.

Milovanovity Áca, a következő szónok, az agrárrevízióról és általában az agrárpolitikáról beszélt és kifejtette azokat a hibákat, amelyeket a revízió során — szerinte — elkövettek. Kérte a képviselőt, hogy tegye szóvá a sérelmeket a szkupstinában.

Milovanovity felszólalása után a kerületi választmány vezetősége lemondott és helyébe újat választottak. Elnök Moljac Milivoj beeskereki gyógyszerész, alelnök Marinkov Tósa klárii földműves és Magda Szima románészkai földműves, titkár Petrovity Milovan beeskereki tisztviselő, pénztáros pedig Setyerov Vlada dr. beeskereki ügyvéd lett.

Végül kijelölték azokat, akik a december 12-ikére Beogradba összehívott országos kongresszuson a felsőbbrendű párt szervezeteket képviselni fogják. Beeskerekről Grba Branislavot és Milovanovity Ácát delegálják.

Setyerov Szlavko dr. országgyűlési képviselő még a tegnapi nap folyamán visszatért Beogradba.

Az összes beográdi minisztériumoknál és más hatóságoknál, kitűnő beográdi ügyvédje útján eredményesen és gyorsan közbenjár
Banatska Trgovačka Agencija
Velikibeeskereki, Kralja Alekszandra utca 27 szám. 2511

December elsején életbe lép az új menetrend.

Szubotica felé eső irányban nincs változás. — A kikinda-pancsevói gyors személyvonatként fog közlekedni.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, nov. 30

A vajdasági lapok közül elsőnek a „Torontál” jelentette, hogy december elsején új menetrend lép életbe a szubotica vasutigazgatóság területén, amely az eddigi személyközlekedésben lényegesebb változásokat hoz. A szubotica vasutigazgatóság szétküldött jelentéséből kiténik, hogy változások főleg a bányászati vonalakon lesznek, bár a vonatok számát lényegében nem csökkentették. Ujítás a téli menetrendben, hogy a Kikinda—Beeskerek—Pancsevó közötti gyorsvonat megszünik és helyette személyvonat fog közlekedni, amely minden állomáson és megállóhelyen megáll.

Az egyes vonalakon különben december elsejétől, vagyis holnap, keddtől kezdve a következő vonattáratok közlekednek:

A Kikinda—Pancsevó-Dunav vonalon: A 7025 számú személyvonat, amely Beeskerekről 20 óra 10 perckor indul és Kikindára ér éjféltől 26 perckor érkezik, a 7063 számú személyvonat, amely Pancsevó-Dunavról 12 óra 20 perckor indul (Tomasevára 16 óra 43 perckor ér) és Beeskerekre 18 óra 25 perckor fut be. A 7203/7204 számú gyorsvonat a jövőben mint személyvonat fog közlekedni az eddigi menetrend szerint, azzal a változással, hogy minden állomáson és megállóhelyen megáll.

A Beeskerek-Begej—Vrsac vonalon: A 7414/a. számú személyvonat Beeskerek-Begejről 4 óra 44 perckor indul, Vrsacra 8 óra 23 perckor ér el, ahonnan mint 7932. számú személyvonat folytatja útját 8 óra 26 perckor Belacrka felé, amelynek állomására 9 óra 23 perckor érkezik. A 7417. számú vonat Belacrkváról 17 óra 30 perckor indul és Beeskerek-Begejre 22 óra 46 perckor ér.

A Vrsac—Pancsevó-Dunav vonalon: A 7717. számú személyvonat Pancsevó-Dunavról 15 óra 43 perckor indul és Vrsacra 18 óra 55 perckor érkezik, a 7714 számú vonat pedig Vrsacot 16 óra 15 perckor hagyja el és Pancsevó-Dunavra 19 óra 32 perckor fut be.

A Szécsány—Vladimirovác—Kovin közti vasútvonalon: A 7614/a. számú személyvonat Szécsányról 15 óra 40 perckor indul, Kovinra 20 óra 5 perckor érkezik, a 7613/a. vonat Kovinból 15 óra 32 perckor indul és Szécsányra 20 óra 15 perckor ér. Az eddig is forgalomban volt 7661. számú vonat, amely Kovinból 3 óra 20 perckor indul és Vladimirovára 7 órakor ér, folytatja útját Szécsányig, ahová 10 óra 36 perckor érkezik.

A Szécsány—Kovacsica vonalon: A 7631. számú vonat Kovacsicáról 7 órakor indul, Szécsányra 9 óra 14 perckor érkezik, a 7633/a. számú személyvonat pedig Kovacsicáról 15 óra 45 perckor indul és Szécsányra 17 óra 41 perckor érkezik. Visszafelé a 7630. számú közlekedik, amely Szécsányt 13 órakor hagyja el és Kovacsicára 15 óra 10 perckor ér.

Végül a **szécsány—jasatomityi (módosi) vonalon:** A 7838. számú személyvonat Szécsányból 20 óra 25 perckor indul, Jasa Tomityra 20 óra 45 perckor érkezik, Jasa Tomityról pedig 20 óra 55 perckor indul és

Szécsányra 21 óra 15 perckor érkezik.

December elsejétől kezdve megszünik közlekedni a Beeskerek-Begej és Pancsevó-Dunav közötti 7212. számú vonat, amely 6 óra 45 perckor indul Beeskerekről, a 7205. számú gyors, amely Pancsevó felé 8 óra 45 perckor közlekedett, a 7633. számú személy, amely Pancsevó-Dunavot 14 óra 25 perckor hagyta el, a 7414. számú személy, amely Beeskerek-Begejről 8 óra 25 perckor indul el Vrsac felé, a Belacrka—Beeskerek közötti 7415. számú személy, amely Belacrkváról 14 órakor indul el, a 7713. számú személy, amely Pancsevó-Dunav állomásról 13 óra 50 perckor indul Vrsac felé és a 7714. számú személy, amely Vrsacról 15 óra 10 perckor közlekedett Pancsevó felé, a 7613. számú, amely Kovinból 10 óra 50 perckor indul Szécsány felé és a 7614. számú személy, amely Szécsányról 16 óra 15 perckor indul Kovin felé és végül megszünik a Kovacsicáról 16 óra 19 perckor induló 7633. számú személyvonat.

A forgalomba helyezett vonatoknak minden irányban összeköttetésük lesz. Szubotica felé a közlekedés menetrendje nem változott meg.

A zágrebi rendőrség elfogta a beeskereki csaló ügynököt.

Zágreb, nov. 30.

Megírta a Torontál, hogy Vukánovity Voin beeskereki ügynököt csalás miatt jelentették föl a rendőrségen, amit azzal követett el, hogy Prém Ede, Radicity Kamenko és Gaborov Milán beeskereki kereskedőktől mintegy 30 ezer és Gligity és Tsai noviszádi cégtől 25 ezer dinárt vett föl arra a célra, hogy számukra diót vegyen Boszniában. Vukánovity a diót meg is vette, de az áru kötlevét tovább adta másoknak és a pénzzel megszökött Monte Carlóba. Majd onnan Nizzába és Milánóba ment, végül mikor a pénz elfogyott, visszajött Zágrebbe, ahol a rendőrség a beeskereki rendőrség megkeresésére letartóztatta és hazaszállította.

Érdekes, hogy Vukánovity annyira természetesnek találta, hogy alfruisztikus alapon látogatja meg Monte Carlo nagyszerű sétányait, hogy el nem mulasztotta értesíteni erről azokat, akiknek a pénzen kiruccant a kék Földközi tenger mellé. Így képeslapokat írt rögtön megérkezése után károsult hitelezőinek, akiknek bőven és kimerítően referált a montecarlói nőügyekről, kijelentve, hogy a nők nagyon drágák, nemesek átvitt értelemben, hanem defakto is! Ötszáz frankba is kerül a csevegés egy szép, szellemes hölgyvel. Bizonyára azért referálta ezt ilyen kimerítően, hogy szemrehányást tegyen hitelezőinek, akik rongyos 50 ezer dinárral küldték ki ebbe a földi paradicsomba.

HIREK

— nov. 30.

A telefonvonal zavarai miatt külföldi híryanagunk és a sporteseményekről szóló tudósításunk elmaradt.

Lapunk következő száma a közbesső nemzeti ünnep miatt szerdán délután a rendes időben jelenik meg.

Az államalakulás évfordulója. Holnap ünnepli meg az SHS állam lakossága, a három államalkotó nemzet, a szerb, horvát és szlovén egyesülésének ünnepét, amelyet évről évre országos ünnepek keretében ünneplik meg. Az idén is díszes külsőségek közt ünneplik meg az egyesülés és az új államalakulás évfordulóját. Az üzletek és ipari üzemek zárva maradnak, hogy a lehozott redőnyök már külsőleg is ünnepi színt adjanak az utcáknak. Délelőtt ünnepi istentisztelet lesz az összes helybeli templomokban, amelyeken a polgári és katonai hatóságok testületileg részt vesznek.

A beeskereki rendőrség a december elsejei állami ünneppel kapcsolatosan a következőket rendelte el: Az államalakulás évfordulója napján a házakat fel kell lobogóznia. Az üzleteket egész nap zárva kell tartani, kivéve a borbélyokat, mészárosokat és általában a kizárólag élelmiszerek árusításával foglalkozó üzleteket, amelyek délelőtt kilenc óráig nyitva lehetnek. A kávéházak, vendéglők, kocsmák délelőtt 9—11-ig zárva lesznek, míg a nap többi szakában nyitva tarthatók. Az ünnep estéjén, vagyis kedden este 7—9 óráig az ablakokat ki kell világítani.

A rendeletet a kamara és kereskedők egyesülete is megkapta és felhívja a kereskedő és iparos világot a rendelkezések betartására.

Beográdi jelentés szerint a fővárosban is nagy előkészületeket tesznek az ünnep méltó megülésére. A Narodna Odbrana kedden tartja zászlószentelését, mely alkalommal nagy manifestációt is rendez. Este fáklýsmentet vonul át Beograd forgalmasabb utcáin a királyi palota elé.

Izr. istentisztelet. December 1-én az SHS állam egysége kimondásának napján, az izr. templomban az ünnepélyes istentisztelet délelőtt 10 órakor fog megtartani.

* Jön! „A IV. parancsolat” az Orientbe!

Az adóvallomási iverk beszolgáltatása. A vagyon- és jövedelmi adóvallomási iverk benyújtásának határidejét a beeskereki pénzügyigazgatóság december 15-ig hosszabbította meg. A város erről szóló hirdetményét tegnap függesztették ki.

* Megnyílik a modern táncintézet december 3-án.

Munkás-értekezlet. A vas- és fém-munkások szakszervezete vasárnap délelőtt a „Klub”-kávéházban ülést tartott, amelyen Jankovity Dragoljub, a munkáskamarai kirendeltség titkára a szakszervezetek egyesüléséről beszélt.

* Jön! „A IV. parancsolat” az Orientbe!

Box-egyesület alakul Beeskereken. Sportemberek egy csoportja azzal a tervvel foglalkozik, hogy box-klubot alakít. Aki érdeklődik a sport ezen ága iránt, azt a pénteki alakuló ülésen, amely a Koronakávéházban lesz, szívesen látják.

* Megnyílik a modern táncintézet december 3-án.

A bányai és bácskai jegyzői kar közös értekezlete. Megírta a „Toronto”, hogy a bányai jegyzők és segédjegyzők egyesülete a közös érdekekben együttműködést keres a bácskai jegyzői karral. A közös mozgalom megindításának megbeszélésére december 7-ére Szentára értekezletet hívott össze az elnökség a következő tárgysorozattal: Az együttes akció megbeszélése. A jegyzői szakképzettség kérdése. A kedvezményes vasúti jegyek ügye. A jegyzői állások állandósítása. Esetleges indítványok. Az értekezlet délután kilenc órakor lesz a szentai városháza nagytermében.

Szokol akadémia. Holnap, kedden este 8 órai kezdettel Szokol akadémia lesz a színházban a szokol tornacsapatok és énekkar közreműködésével.

Helyszíni tárgyalás Malitorákon. A becskerekai törvényszék büntető tanácsa az elmúlt héten tárgyalta Damján Persza malitoráki földmivesszóny bűnügyét, akit az ügyész ség szándékos emberöléssel vádolt. A vádirat szerint Damján Persza baltával agyonütötte apósának, Damján Pávelnek vadházastársát, Petrovity Évát, akinek holttestét azután férje Damján Ranku segítségével az udvaron lévő kutba dobta. A bíróság a tárgyalás során nem tudta tisztázni a tényállást és dr. Mrkusity Joszif védő előterjesztésére elhatározta, hogy a további tanúk kihallgatását a helyszínen végzi, ahol szemlét is tart. A Bunity-tanács ma tüzte ki a tárgyalás napját és azt december 7-én állapította meg. A tárgyalásra kiutazik Malitorákra a büntető tanács tagjain kívül a jegyző, az államügyész, a védő és a vádlott is, míg a szabadlábon lévő másodrendű vádlott, Damján Ranku ott fog jelentkezni a bíróság előtt. Valószínű, hogy a bizonyító eljárást a helyszínen befejezik és az ítéletet is ott hirdetik ki.

* Megnyílik a modern táncintézet december 3-án.

Szükség az elmeorvóintézetből. Beográdból jelentik: Tegnep este nagy riadalmat keltett a beográdi elmeorvóintézetben két beteg. Ash Antoa és Satur Mihály szökési kísérlete. A két beteg rátámadt az ápolókra és igyekezett kimenekülni az utcára. A kezükbe került fadarabokkal egymásután tették harc képessé a segítségül hívott ápolókat, akik közül hármat súlyosan, hármat pedig életveszélyesen megsebesítettek. A betegeknek sikerült megszökniük és attól a perctől, hogy az elmeorvóintézetet elhagyták, nyomuk veszett. A rendőrség az éjjel razziat tartott, de minden eredmény nélkül. A bünygyi hatóságnak az a feltevése, hogy a két szökevény, akit annakidején a büntető bíróság szolgáltattatott ki az elmeorvóintézetnek, szimuláns volt.

* Jön! „A IV. parancsolat” az Orientbe!

Bűnygyi krónika. Rác Róza bannatszkidvori földmivesszóny lakásából ismeretlen tettesek négyezer dinár értékű ruhaneműt lopnak el. — Pivorein Jócó botosi földmivess vendégszobában volt Radoszavec Ljubánál Jarkovácon, akinek istállójából ellopták Pivorein lovát és a csikóját tizenötezer dinár értékben.

Elemi sorscsapásoktól senki sincs mentesítve. Fizessen elő egy évre „Toronto”-ra és ezzel ingyen biztosította lakásberendezését, ruháját, fehérneműjét ötven ezer dinárra.

Elfogtak egy betörő cigánykaravánt.

Beeskerek, nov. 30.

A tegnap esti korzón feltűnést keltett egy izgatottan kiabáló parasztruhás férfi, aki a korzón végigrohanna csendőrt és rendőrt, segítséget kért. Persze a sétálók nagyhamar izgatott vitatkozó tömegévé verődtek össze, tűnődve a különös eseten. Végre kitűnt, hogy a csendőrség a Kenderes-pusztától keletve üldöz egy cigánykaravánt, amely Jasatomityon (Módoson) egy lakást rabolt ki. De mert a cigánykaraván nagyon népes volt, nem igen akarták megtámadni őket, attól tartva, hogy szétfutnak és egy-

sek elmenekülnek. A csendőrség beküldte a kocsis Beeskerekre a rendőrségre, hogy kérjen itt segítséget. A kocsis aztán ezt úgy értelmezte, hogy végigkiabálta a várost.

A rendőrség azonnal járót küldött a csendőrség támogatására, a mellyel azután a Pasityeva-utcai Cárán-vendéglőben elfogták a cigánykaravánt, amelynek vezetői Sztokov Misa és Sztokov Károly kőborcigányok. Az egész karavánt gyerekestül, asszonyostul behozták a rendőrségi udvarára, ahol megkezdtek a kihallgatásukat.

Nyolevanezer kilométer kerékpáron. Alig mulik el hét, hogy világkörüli utazó ne érkezne Beeskerekre. A gyalogos globtrotterek sorába tegnap két kerékpáros hozott változatosságot. Gimplovics Pál és Goldmann Herbert a nevük, bécsi egyetemi hallgatók, a „Sturmvoegel” bécsi kerékpáros egyesületnek tagjai és a newyorki „Wawec”-klub díjáért 80.000 kilométeres távon sportpropagandautat tesznek. A kemény hideg sem zavarja őket utazásukban és vigan rójják a kilométereket a keményre fagyott rögön. Eddig 32.000 kilométert tettek meg és tizenhárom hónapja vannak uton. Bejárták Ausztriát, Csehszlovákiát, Lengyelországot, Németországot, Glaszországot, Franciaországot, Spanyolországot, Tuniszt, Bulgáriát és az SHS államot. Innen Magyarország felé veszik útjukat, ahonnan Románián át Törökországba meennek.

Nyolc hónapból — egy hónapi fogház. Amint ismeretes, Csuka Jánost, a bátor hangu szuboticeai hírlapírót, a már megszűnt „Ucca” című hetilapban megjelent cikkei miatt dr. Horvát Cvetkó szuboticeai főkapitány a bíróságnál feljelentette és a bíróság több cikk miatt összesen 8 hónapi fogházra ítélte. Csuka János fellebbezése folytán a noviszádi tábla szombaton foglalkozott ezekkel a sajtópörökkel. A „Ki ugat főkapitány ur” című cikk miatt a szuboticeai törvényszék Pavlovity tanácsa Csuka Jánost 1 hónapi fogházra ítélte. Ezt az ítéletet a tábla helybenhagyta. A „Nem félünk főkapitány ur” című cikk miatt Csuka Jánost a szuboticeai törvényszéken négy hónapi fogházra ítélték egy mondat miatt, amely a főkapitány működését feltűnően élesen bírálta. A tábla az elsőfokú bíróság ítéletét megsemmisítette és az elsőfokú bíróságot új ítélethezatalra utasította. „Az Ucca betiltásának története” című cikk miatt Csuka János három hónapi fogházat kapott. A tábla az elsőfokú bíróság indokolását nem fogadta el és helyt adva a védelem kérésének, elrendelte a bizonyítás kiegészítését, úgy hogy ebben az ügyben igen érdekes tárgyalásra van kilátás, miután az első bírósági tárgyaláson a védelem több tanut jelentett be, akikkel igazolni kívánja, hogy az inkriminált mondat megírása indokolt volt.

* **Orvosi hír.** Dr. Kinstler H. fül, orr és gége specialista és operateur, orvosi működését megkezdte Veliki becskerekén és rendel Beográdszka (Écskai) utca 4. szám alatt. Telefon 172. szám.

Sürgetik a pancsevói hid felépítését. A pancsevó-beográdi hid felépítésének megsürgetésére pancsevói kezdeményezésre küldöttség megy Beográdba a Bánáthól. A becskerekai kamara részéről Sztanojlovity Sándor titkár és a hat pancsevói tag, a kereskedők és gyárosok egyesülete részéről pedig Risztity Gyóka elnök megy e célból december 5-ikén Beográdba.

* **Jön! „A IV. parancsolat” az Orientbe!**

Vrsacra külön adófelszámolási bizottságot kérnek. A vrsacai kereskedők és iparosok egyesülete beadvánnyal fordult a bányai kereskedelmi és iparkamarához, amelyben kérte, hogy Vrsacra külön adófelszámolási bizottságot nevezzenek ki. A délbányai kerületi pénzügyigazgatóság ugyanis, amelyhez Vrsac tartozik, Pancsevón székel és így az érdekelteknek a tárgyalásokra át kellene utazniok Pancsevóra. Mivel Vrsacon nem kevesebb mint kétezren nyújtottak be fellebbezést, érthető, hogy a vrsaciaknak kérelmük elutasítása mily tetemes kiadásokat jelentene. A kamara pártolólág felterjesztette a beadványt az illetékes minisztériumhoz.

* Megnyílik a modern táncintézet december 3-án.

* **UI TEMETKEZÉSI INTÉZET.** Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy Vel. Becskerekén, Car Dusanova (Váraljai) u. 12 szám alatti saját házamban a mai kor-nak megfelelő modern temetkezési vállalatot létesítettem. Elvállalok temetkezéseket és annak teljes rendezését, hullaszállításokat úgy helyben mint vidéken a leglekiismeretesebb és legfigyelmesebb kiszolgálás és szolid árak mellett Tisztelettel Meleghy A Pál.

Sport

A vojvodinai hazena alszövetség a távozó Mautner Joki pénztárnok helyett Guszmann Tibort választotta meg pénztárnokává.

ZsAK-Szlávija folyó évi december hó 13-án, vasárnapon tartja rendkívüli közgyűlését a „Klub”-kávéházban d. e. 9 órakor.

A gyűlés fontossága miatt felhívjuk összes tagjaink figyelmét arra, hogy a hátralékos tagsági díjukat mielőbb egyenlitsék ki. Pénztári órák minden vasárnap d. e. 9—11 óráig a „Klub”-ban.

Football.

Beograd. A prágai Deutsches Football Club 11:0 (6:0) arányban verte Jugoszláviát. A DFC kedden, Beográdból visszatérőben Szubotican mérkőzik a „Szand”-dal.

Hazajárnak a forradalom kísértetei

Helyszíni bírósági tárgyalás Szrpszkineuzinán.

Beeskerek, nov. 30.

A forradalom zürzavaros idejében Szrpszkineuzinán meggyilkolták Bajin Arkadia 62 éves földmivest. A gyilkosság már-már feledésbe merült, amikor három hónappal ezelőtt Nikolity Mata feljelentést tett a csendőrségen, amelyben a tett elkövetésével Sztankov Jóca 57 éves falujabeli földmivest gyanúsította meg. Az elmúlt hónapban tárgyalta a becskerekai törvényszék büntető tanácsa a hét év előtt történt bűnügyet. A vádlott tagadta a terhére rótt büncselekményt és csak annyit ismert be, hogy szóváltása volt Bajinnal, arról azonban hallani sem akart, hogy később lapáttal rátámadt. Nikolity Mata, a feljelentő és felesége Danica megmaradt korábbi vallomása mellett, míg a többi tanu csak halványan emlékezett arra, hogy a vádlott eldiesekedett valakinek megölésével, de az illetőt nem nevezte meg.

A bíróság nem tudta a bűnügyet tisztázni és szükségesnek látta a bizonyítás kiegészítését. Egyidejűleg elrendelte Bajin Arkadia holttestének exhumálását, amely a mai nap folyamán történt meg Szrpszkineuzinán. Az exhumálást a két törvényszéki orvos végezte a vizsgálóbíró jelenlétében.

Egyidejűleg a helyszínen kiutazott büntető tanács folytatta a tárgyalást is.

Ítélet délutánra várható.

A szlovenszkói magyarok villát vesznek Rózsahegyinek.

Budapest, nov. 30.

A magyar színművészet összesége és a magyar főváros társadalma nagy előkészületeket tesz Rózsahegy Kálmán huszonöt éves színészi jubileumának megünneplésére. A jubileumi ünnepségek alkalmából ma igen érdekes levelet kapott maga Rózsahegy Kálmán Késmárkról. A levél így hangzik: „Igen tisztelt művész ur! Huszonöt éves művészi jubileumának megünneplésén részt kíván venni a szlovenszkói magyarság is. Felszólításomra most egy bizottság alakult, amely elé két tervet terjesztettem. Az egyik, hogy a gyűjtött összeget a budapestihez csatoljuk, a másik pedig, amelynek itt igen erős a visszhangja, mert egy kis lokálpatriotizmus is vegyül bele, az, hogy itt a Magas Tátrában veszünk egy szép kis villát és azt mint a szlovenszkói magyarság ajándékát önként adjuk. A mozgalom felekezeti és faji különbség nélkül, amint ez nálunk másként el sem képzelhető, mindenki résztvesz, hogy dokumentálja azt a szellemi kapcsolatot, amely Csehszlovákia minden magyar nemzetiségű polgárát az ön művészetéhez fűzi.”

Felölös szerkesztő távol, a szerkesztésért felel JUHÁSZ FERENC.

Orient Bioskop

Hétfőn, nov. 30-án 5, 7 és 9 órákor

Közkívánatra még egy napig!

Pénztárnyitás: d. e. 10—1/2-ig, d. u. 4—5-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10—11 óráig, d. u. 2 órákor.

Silver king

(Ezüst király.)

Fenomenális Cow-boy történet 6 felvonásban. A főszerepben Fred Thomson a híres telivér arabs lovával. Szencziós bikaviadal!

JÖN! A IV. PARANCSOLAT. JÖN!

Eladó új ház

a ref. temetővel szemben, amelybe vétel esetén azonnal beköltözhet a vevő

Értekezni a tulajdonosnál

Kónya Imréné

2554

minden délután 2—4-ig vagy délelőtt a piacon, ahol paprikaárus a tulajdonos

Poglavarstvo opštine Padej.

Broj 2615—1925.

2553

Oglas.

U smislu skupšt. odluke broj 123—1925. Poglavarstvo ove opštine, izdavaće dana 13-og dec. o. g. pre podne u 10 čas. putem javne usmene dražbe:

1. Mali magazin (sposoban za smeštaj 5 vagona hrane) na vreme od 1-og jan. do 1-og maja 1926. g. pošto će se najkasnije tada pristupiti opravci toga magazina. Obzirom na tu okolnost zakupnik će biti dužan i raniji 8 dnevni otkaz akceptirati, i po isteku 8 dana magazin staviti na raspoloženje opštini radi opravke.

2. Velika magazin će se izdavati na 3 godine počev od 1. jan. 1926. do 31. dec. 1928 g. Svi ostali uslovi dražbe mogu se videti za vreme zvaničnih časova u beležničkoj pisarni.

U Padeju, 28-og novembra 1925.

Opštinsko Poglavarstvo.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősöknek, kik a feledhetetlen jó gyermek, feleség, anya, anyós, nagyanya és rokon

Feketics Károlyné

szül. Heinteln Erzsébet

temetésén megjelentek, koszorut és virágot helyeztek ravatalára és mély bánatunkban vigasztalni igyekeztek, fogadják ezuton is hálás köszönetünket.

A gyászoló család.

MODERN TÁNCINTÉZET!

Van szerencsém a n. é. közönség és ifjuságnak b. tudomására hozni, hogy f. évi december 3-án saját házámban, Szlovenácska utca 16. sz., a Meszinger-féle tanintézetrel szemben, ujonnan épült modernül berendezett táncteremben az 1926 évi szezonra modern táncanfolyamot nyitok. Csoportok: I Tanuló ifjuság részére 4 1/2—6 1/2 óráig. II Felnöttek és kezdők részére 8 1/4—10 1/2 óráig. Egyeseknek bármikor privát órákat adok. Szezon-táncok: Karamba, Rake, Florida, Tango, Boston, Simi, Java, Van-Step, stb. nemzetközi táncok. Tandij az egész tanfolyamra 80 dinár. A tanfolyam 8 hétig tart. Biztos eredmény! 2549

Rözelebbi felvilágosítást naponta 4—6 óráig a táncteremben. A tananfolyam tartalma alatt szalon-orkester fog játszani. A terem kellemesen illve és világítva lesz. Minden csoport részére 4-szer hetenként lesz tanítás. Bizalomért esedez

MRKSITY KARITON

okl. modern, balet és karakterisztikus táncotár.

Fahivatalnok

magyar szerb nyelvismerttel, 14 éves praxszissal

állását változtatni óhajtja

Megkeresést „Agilis” jeligere Kurir hirdető irodába Szubotica, kérek.

Elszakíthatatlan

harisnyák

EUGEN KLEIN cégnél

Velikibeckerek, Alekszandrova (F6) u.

Női ruhákat

kabátokat, angol kosztümöket stb. eredeti és saját modellek után, továbbá ág- és fehérneműket a legfinomabb kivitelben előnyös áron készít

WEHNER ANNA Velikibeckerek, Knez Pavlova u. 4. („Club“-kávéház.)

Halestély és borkóstoló Grószéknál!

Kedden, december hó 1-én a Grósz-féle vendéglőben (Zsitni trg) borkóstolóestéllyel egybekötve halvacSORA lesz, mely alkalommal most érkezett kitünő kudrici boraimmal fogok t. vendégeimnek szolgálni. Jó ételek és tiszta italok! Szolid kiszolgálás! Számos látogatást kér

2552

GRÓSZ MÁRTON, vendéglős.

Krumenacker István

nyug. vasúti főfelügyelő vállal fuvarlevél felülvizsgálást és vasúti szállításból eredő mindennemű visszkéreseteket (hiányok, sérülések és határidő túllépések).

Vel. Beckerek, Etvesova u. 5.

Havi abonenseket

házban vagy házon kívül is, étlap szerint

havi 600 dinárért

(ebéd és vacsora) vállalunk. 2556

„Szrpszka Krna” étterem és kávéház tulajdonosai.

Szemüvegek

minden kivitelben 485

SCHWAB ALBERTórák, ékszerész és optikusnál
VELIKIBECKEREKEN.

A legjobb fali- és zsebórák, modern, izlésees ékszerek bő választéka. Javítások pontosan.

Telefonszám 21. Alapított 1846.

Pleitz**Fer. Pál**

Veliki Beckerek, obična (Zapolya) u. 7. sz.

Könyvnyomdája

Nyomatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomatványraktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Ruggyantabélyegzőgyártás.